

ASOCIAȚIA GRUP DE ACTIUNE LOCALA DELTA DUNARII

Sediul social:

Str. Ovidiu, nr. 152, Sat Malcoci, Comuna Nufaru, Jud. Tulcea, CP 827172

tel : 0745344132 ; 0748140257

web site : www.gal-deltadunarii.ro

e-mail : galdeltadunarii@gmail.com

GHIDUL SOLICITANTULUI

MĂSURA M6/6B MODERNIZAREA SATELOR ȘI DIVERSIFICAREA SERVICIILOR COMUNITARE

- versiunea 01- Iunie 2017 -

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 - 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTESTE IN ZONELE RURALE

**GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
MĂSURII M6/6B “Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare”**

Versiunea 01 - 2017

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) gestionate prin GAL și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020 aferentă teritoriului GAL Delta Dunarii

Ghidul Solicitantului prezintă reguli pentru pregătirea întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și depunere a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale - varianta actualizată este publicată pe pagina de internet: www.gal-deltadunarii.ro

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU
REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN GHIDUL ȘI MANUALUL DE PROCEDURĂ
PENTRU SUB-MĂSURA 19.2, POSTATE PE PAGINA DE INTERNET www.afir.info**

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general și informații și clarificări legate de completarea și depunerea dosarului Cererii de Finanțare, consultați pliantele și îndrumările editate de Asociația G.A.L DELTA DUNARII, disponibile la sediul G.A.L, sat Malcoci, comuna Nufaru, str. Ovidiu, nr.152, jud. Tulcea, precum și pe pagina de internet www.gal-deltadunarii.ro

CUPRINS

1. Prevederi generale	Pg.3
1.1 Contribuția M6/6B “Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare”- la domeniile de interventie	Pg.3
1.2 Contributia publică totală a măsurii 6/6B	Pg.4
1.3 Tipul sprijinului	Pg.4
1.4 Sume (aplicabile) și rata sprijinului	Pg.4
1.5 Legislația europeană și națională aplicabilă	Pg.5
1.6 Aria de aplicabilitate a măsurii	Pg.7
Capitolul 2. Prezentarea Masurii M6/6B	Pg.8
2.1.Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	Pg.8
2.2.Condiții minime obligatorii	Pg.8
2.3.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	Pg.14
2.4.Tipuri de costuri eligibileși neeligibile	Pg.16
Capitolul 3. Depunerea dosarului cererii de finanțare	Pg.18
3.1 Locul depunerii	Pg.18
3.2 Perioada de depunere a proiectelor	Pg.18
3.3 Alocarea pe sesiune	Pg.18
3.4 Punctajul minim pentru un proiect	Pg.18
Capitolul 4. Selecția proiectelor	Pg.19
4.1.Principii și criterii de selecție a proiectelor	Pg.19
4.2 Procedura de evaluare și selecție	Pg.20
Capitolul 5. Modalitatea de accesare a fondurilor nerambursabile	Pg.22
5.1 Completarea și depunerea cererii de finanțare	Pg.22
5.2 Verificarea conformității, eligibilității și criteriilor de selecție	Pg.24
Capitolul 6. Eligibilitatea la nivel AFIR	Pg.28
6.1 Verificarea încadrării proiectelor	Pg.28
6.2 Verificarea eligibilității	Pg.29
Capitolul 7. Contractarea finanțării nerambursabile	Pg.32
7.1 Prevederi comune pentru toate proiectele aferente sub-măsurii 19.2	Pg.32
7.2 Semnarea contractelor de finanțare	Pg.33
7.3 Modificarea contractelor de finanțare	Pg.35
7.4 Încetarea contractului de finanțare	Pg.36
Capitolul 8. Achizițiile și plăți	Pg.37
8.1 Achizițiile	Pg.37
8.2 Plati	Pg.38
Capitolul 9. Monitorizarea proiectelor	Pg.41
Capitolul 10. Informații utile pentru accesarea fondurilor nerambursabile	Pg.42
10.1 Documente necesare depunerii cererii de finanțare	Pg.42
10.2 Lista formularelor disponibile	Pg.43
10.3 Gal Delta Dunării în sprijinul dumneavoastră	Pg.44
10.4 Dicționar de termeni	Pg.45
10.5 Abrevieri	Pg.47

Capitolul 1. Prevederi generale

1.1 Contributia Masurii 6/6B la domeniile de interventie

În urma consultării partenerilor și a activității de animare a teritoriului, s-a conturat necesitatea finanțării cu prioritate a unei măsuri care să permită realizarea unui impact social și economic pentru un număr cât mai mare de locuitori/beneficiari indirecti, cu efecte pozitive, pe termen lung. Măsura va contribui la îmbunătățirea și/sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei), elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalitatilor și a satelor și investiții de uz public. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, social, cultural și de mediu reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a teritoriului. Chiar dacă în ultimii ani, infrastructura de bază în zonele rurale (drumuri, alimentare cu apă și infrastructura de apă uzată) a fost susținută din fonduri naționale și europene, este încă subdezvoltată în teritoriul GAL, împiedicând creșterea economică și ocuparea forței de muncă.

Sprrijinul în cadrul acestei măsuri va contribui la abordarea următoarelor nevoi identificate la nivelul teritoriului și evidențiate în analiza diagnostic și analiza SWOT: **(N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N9) Dezvoltarea infrastructurii de bază și servicii adecvate în teritoriu, inclusiv conservarea și promovarea patrimoniului local;**

Măsura 6/6B “Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare” contribuie la domeniul de interventie **DI 6B - “Incurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”** prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Totodată, măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art.5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- **P6: “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”;**

Măsura corespunde obiectivelor **art. 20 “Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. a), b), d), e) și f)**, după cum urmează:

- elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;
- investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;
- investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;
- investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;
- studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013, după cum urmează:

- **Inovare:** prin această măsură se va putea finanța proiecte care propun servicii publice inovative care să contribuie la îmbătrânirea activă sau alternative la transportul public, modele inovative de infrastructura de acces turistică care face legătura între apa și uscat, etc. De asemenea vor fi finanțate planuri de dezvoltare (ex. PUG al localitatilor, planuri de dezvoltare care vor susține investițiile publice ce se vor realiza prin implementarea acestei

strategii, etc), conservarea patrimoniului nematerial al minoritatilor locale(muzica, folclor, etnologie, etc.).

- **Mediu:** proiectele vor urmări diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): dotarea clădirilor sau infrastructurii de acces cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamente cu un consum redus de energie; restaurarea ecosistemelor naturale; valorificare oportunităților de a utiliza resurse locale și materiale ușor degradabile pentru reducerea nivelului de poluare în cazul construcțiilor (poluarea aerului, apei, solului).

Măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” este sinergică cu măsura M5/6B „Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minoritatilor locale”, cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltare rurală” care conduc la îndeplinirea Priorității 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” generează plus valoare în teritoriul GAL DELTA DUNARII prin abordarea ei multi-sectorială, pentru că își propune creșterea calității vieții și a atractivității teritoriului din mai multe puncte de vedere: dezvoltarea infrastructurilor la scară mică într-o paletă largă de activități eligibile, realizarea de studii necesare fundamentării investițiilor propuse, conservarea patrimoniului cultural material și imaterial, crearea infrastructurii de agrement și turistică de uz public etc. Toate aceste acțiuni vor avea impact direct/indirect asupra comunităților din zona gal-ului, generând locuri de muncă, creștere economică și dezvoltare durabilă. Valoarea adăugată a măsurii derivă și din faptul că sunt prioritizate proiectele care își propun furnizarea de servicii în parteneriat, prin implicarea directă a ONG-urilor cu expertiză în domeniu.

1.2 Contribuția publică totală a măsurii 6/6B

Cheltuielile publice totale pentru Măsura M6/6B este de 858.199 euro.

1.3 Tipul sprijinului

Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate fi acordat pentru investiții, astfel:

1. **Rambursarea** costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
2. **Plăți în avans**, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

1.4 Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 200.000 euro

În cadrul acestei măsuri, se pot depune proiecte atât generatoare cât și negeneratoare de venit.

Astfel, ajutorul public nerambursabil acordat se va face astfel:

- 90% pentru proiectele generatoare de venit;
- 100% pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică;

- 100% pentru proiectele negeneratoare de venit;

Valoarea minima eligibilă nerambursabilă aferentă unui proiect este de 5.000 de euro.

Justificarea acordării sprijinului:

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului în limita maximă prevăzută de Regulamentul UE nr.1305/2013 sunt:

- Măsura contribuie într-un grad ridicat la atingerea obiectivelor și priorităților SDL;
- Obiectivele măsurii au în vedere satisfacerea de interes colectiv, la nivelul teritoriului;
- Accesul public la rezultatele proiectului va contribui la îmbunătățirea calității vieții în teritoriu și la creșterea incluziunii sociale;
- Bugetul limitat disponibil la nivelul planului de finanțare.

Acordarea sumei aplicabile și a ratei sprijinului s-a făcut luându-se în considerare analiza diagnostic, conform careia, teritoriul GAL DD este o zonă săracă, 6 din 7 UAT având IDUL mai mic de 55 (55 = pragul de sărăcie). De asemenea, conform analizei SWOT, există nevoi de dezvoltare a tuturor infrastructurii la scară mică necesare în teritoriu, inclusiv modernizare patrimoniului cultural și natural al teritoriului.

1.5 Legislația europeană și națională aplicabilă

Legislație europeană

- **Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană** ratificat prin **Legea nr. 157/2005**;
- **Regulamentul (UE) nr. 1303/2013** al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1083/2006 al Consiliului și completările ulterioare;
- **Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014** al Comisiei din 3 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 215/2014** al Comisiei din 7 martie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, în ceea ce privește metodologiile privind sprijinul pentru obiectivele legate de schimbările climatice, stabilirea obiectivelor de etapă și a țintelor în cadrul de performanță și nomenclatura categoriilor de intervenție pentru fondurile structurale și de investiții europene;
- **Regulamentul (UE) nr. 1305/2013** din 17 decembrie 2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol

pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

- **Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014** al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările ulterioare;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014** al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul delegat (UE) nr. 1378/2014** al Comisiei de modificare a Anexei I la Reg. (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și a anexelor II și III la Reg. (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;
- **Regulamentul (UE) nr. 1370/2013** al Consiliului din 16 decembrie 2013 privind măsuri pentru stabilirea anumitor ajutoare și restituții în legătură cu organizarea comună a piețelor produselor agricole, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- **Regulamentul (UE) nr. 702/2014** de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- **Regulamentul (UE) nr. 651/2014** al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat;
- **Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020**, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2015)3508 din 26 mai 2015, cu modificările ulterioare; (**Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2016) 862 din 09.02.2016** de aprobare a modificării programului de dezvoltare rurală a României pentru sprijin acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și de modificare a Deciziei de punere în aplicare C(2015) 3508).

Legislație națională

- **Ordonanța Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.246/2000, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 226/2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015** privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării;
- **Hotărârea Guvernului nr. 640/2016** pentru aprobarea [Normelor metodologice](#) de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [49/2015](#) privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării;
- **Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.571/2014** privind aprobarea Bazei de date cu prețuri de referință pentru mașini, utilaje și echipamente agricole

specializate ce va fi utilizată în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 875/2011** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 98/2016** privind achizițiile publice, cu modificările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 395/2016** pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- **Hotărârea de Guvern 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate prin fonduri publice;
- **Legea 143/2007** pentru aprobarea ordonanței de urgență a guvernului 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale;
- **Ordonanța de urgență 43/1997** privind regimul drumurilor cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice;
- **Legea 215/2001** a administrației publice locale republicată cu modificările și completările ulterioare;

1.6 Aria de aplicabilitate a măsurii

Teritoriul GAL Delta Dunării acoperă teritoriul administrativ al orașului **Sulina** și al comunelor **Nufăru, Beștepe, Mahmudia, Murighiol, Sfântu Gheorghe, Valea Nucarilor**.

Investițiile realizate în cadrul măsurii M6/6B sunt obligatoriu a se desfășura în teritoriul GAL Delta Dunării.

Capitolul 2. Prezentarea Masurii M6/6B

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

- **Autorități publice locale (APL), asociațiile acestora, ONG-uri, parteneriate formate din autorități publice locale, ONG-uri și persoane juridice private, inclusiv asociații ale minorităților etnice din teritoriul GAL;**
- **Societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural.**

Beneficiari indirecti (grup tinta) ai acestei măsuri vor fi:

- **Comunitățile locale, inclusiv minoritățile etnice, firmele, turiști, investitori, etc.**

Atenție! Reprezentantul legal al comunei poate fi Primarul sau inlocuitorul de drept al acestuia. Punctul/punctele de lucru, după caz, ale solicitantului să fie situate în spațiul rural, activitatea desfășurându-se în teritoriul GAL DELTA DUNĂRII.

Atenție! Pentru realizarea obiectivelor de investiții din cadrul măsurii, se pot încheia acorduri de parteneriat între instituția prestatoare (beneficiarul de proiect) și beneficiari indirecti (cetățeni, ONG), dar și parteneriat public-privat format din administrația publică locală, agenți economici și/sau persoane fizice.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte aferente măsurilor/submăsurilor de investiții derulate prin FEADR, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- Solicitanții/beneficiarii înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;
- Solicitanții care s-au angajat prin declarație pe propria răspundere, la depunerea cererii de finanțare, că vor prezenta: dovada cofinanțării private și/sau proiectul tehnic la data semnării contractului și nu prezintă aceste documente la data prevăzută în notificare.

2.2 Condiții minime obligatorii

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul să aibă sediul/filială/sucursală/punct de lucru în teritoriul GAL DD;
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL GAL DD;
- Investiția trebuie să fie cuprinsă în strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
- Proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției (prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/proiect tehnic/ DALI, alte documentații specifice);

- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura M6/6B;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL DD, cu excepția proiectelor de servicii (ex.: informare), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL DD, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL DD.
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

Atentie! Pentru justificarea condițiilor minime obligatorii specifice proiectului este necesar să fie prezentate în cuprinsul Studiului de Fezabilitate/ Documentației de Avizare pentru Lucrări de Intervenție toate informațiile concludente, informații pe care documentele justificative anexate le vor demonstra și susține.

Atentie! Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanți pentru măsurile din SDL sau scheme de ajutor, trebuie să fie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907/2016.

Toate investițiile trebuie să respecte toate specificațiile din certificatul de urbanism. Se va verifica dacă investiția respectă toate specificațiile din Certificatul de Urbanism eliberat în temeiul reglementărilor legale.

- Investitia trebuie sa se realizeze în spațiul rural în teritoriul GAL Delta Dunării

Se va verifica dacă investiția se realizează la nivel de oraș, comună, respectiv în satele componente.

Documente verificate:

Studiile de Fezabilitate/Documentațiile de Avizare pentru Lucrări de Intervenții

și

inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al UAT, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României (copie după Monitorul Oficial).

și

Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public sau detalierii poziției globale existente sau clasificării în drumuri publice a unor drumuri neclasificate sau schimbării categoriei de drum public (din categoria funcțională a drumurilor de interes județean în categoria funcțională a drumurilor de interes local), cu respectarea prevederilor art. 115 alin (7) din Legea nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a administrației publice locale, în privința supunerii acesteia controlului de legalitate al prefectului, în condițiile legii (este suficientă prezentarea adresei de înaintare către Instituția Prefectului, pentru controlul de legalitate, în condițiile legii).

sau

avizul administratorului terenului aparținând domeniului public, altul decât cel administrat de Comună (dacă este cazul)

sau

Documente doveditoare ale dreptului de proprietate/contract de concesiune/delegare a administrării bunului imobil, valabil pentru o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii Cerere de Finanțare în cazul ONG-urilor, persoanelor juridice private, societăților comerciale

care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural, asociații ale minorităților etnice, diverse parteneriate.

- Investitia trebuie sa fie prevăzută în strategia de dezvoltare locală, în SDL Gal Delta Dunării, sau în Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării;

Se va verifica extrasul din strategie, din care rezultă că investiția este cuprinsă în oricare dintre strategiile enunțate mai sus, precum și HCL de aprobare a strategiei (în cazul Strategiei de Dezvoltare Locală).

- Investitia trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia (se vor verifica H.C.L, Hotărâre Adunare Generală a ONG, Studii de Fezabilitate, Documentații de Avizare a Lucrărilor de Intervenție, alte documente).

Atenție! Acțiunile finanțate prin această măsură nu vor face obiectul finanțării din alte fonduri comunitare / naționale, sau din alte măsuri ale PNDR / POPAM.

Atenție! Același tip de acțiune nu poate fi depusă în același timp pe GAL Delta Dunării și pe Asociația Grupul Local pentru Pescărie Durabilă în Delta Dunării (FLAG Delta Dunării).

Atenție! Reprezentantul legal este persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu GAL/AFIR, conform legislației în vigoare. Depunerea Cererii de finanțare se poate face de orice alta persoana cu procura notariala de la persoana desemnata sa reprezinte solicitantul conform legislației în vigoare.

- Investitia trebuie să respecte Planul Urbanistic General sau Planul Urbanistic Zonal aferent zonelor acoperite de investiție.

Atenție! Solicitantul trebuie să prezinte toate avizele/autorizațiile de mediu necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare, în domeniul mediului.

Atenție! În cazul în care solicitantul prezintă, la depunerea cererii de finanțare, numai dovada (Deciziei etapei de evaluare inițială/Decizia etapei de încadrare) că a inițiat procedura de obținere a acordului de mediu, după verificarea eligibilității și selectarea proiectului, aceste documente se depun ulterior semnării contractului de finanțare în termen de 3 luni (în cazul în care proiectul nu necesită studiul de impact) respectiv 6 luni (în cazul în care proiectul necesită studiul de impact) de la data luării la cunoștință a Notificării de selecție.

- Investitia in infrastructura de apa/apa uzata trebuie sa se realizeze in localitati rurale care fac parte din aglomerari intre 2.000 - 10.000 l.e. Se va verifica Avizul de conformitate al Operatorului Regional si Studiul de fezabilitate (justificarea tehnico-economica detaliata, numai pentru sistemele centralizate).

Atenție! Conform Directivei 91/271/CEE, pentru localitatile sub 2.000 l.e. poate fi acordat sprijin, in conformitate cu Master planurile si pe baza unei justificari tehnice si economice justificate, doar pentru sistemele centralizate, excluzand sistemele de tratare individuale

- Investiția în sistemul de alimentare cu apă trebuie să se realizeze în mod obligatoriu împreună cu rețeaua de apă uzată, dacă aceasta nu există. Se vor verifica Studiul de Fezabilitate / Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții și Autorizații de funcționare sau Programul de măsuri dispus de autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei/apelor epurate în cazul în care autorizația de exploatare este suspendată sau Procesul-verbal de recepție la terminarea

lucrărilor și documente care atestă că beneficiarul a solicitat organelor competente în domeniu emiterea autorizațiilor de funcționare, după caz.

IMPORTANT! Pentru proiectele care vizează infrastructura de apă/apă uzată este necesar ca solicitanții să se informeze la Operatorul Regional dacă localitățile rurale fac parte din aglomerări umane cuprinse între 2.000 - 10.000 l.e., conform Master Planului aprobat și dacă investiția propusă nu este finanțată/urmează a fi finanțată prin POIM. Pentru asigurarea operării serviciului de apă/apa uzată, beneficiarul poate opta pentru cedarea serviciului către Operatorul Regional, cu acordul partilor, situație în care Operatorul Regional va prelua investiția cu toate obligațiile contractuale ale beneficiarului finanțării din FEADR.

Investiția în infrastructura de apă/apa uzată se va face în conformitate cu Master Planurile aprobate pentru apă/apa uzată. Proiectul de investiții în infrastructura de apă/apa uzată trebuie să dețină Avizul Operatorului Regional ce atestă funcționalitatea sistemului și conformitatea pentru Soluția de funcționare, dacă este cazul (*Se va verifica Avizul de conformitate al Operatorului Regional*)

Atenție! Aplicantul va solicita Operatorului Regional respectarea formatului Avizului de conformitate (Anexa 1 la protocolul P114/23.09.2015). La depunerea dosarului Cererii de finanțare pentru proiectele de apă/apă uzată, solicitanții trebuie să depună Avizul de conformitate la Operatorul Regional.

A. În cazul proiectelor care vizează înființarea infrastructurii de apă

Se solicită:

Autorizația de funcționare (AF) pentru infrastructura de apă uzată (corespunzătoare pentru cel puțin lungimea tronsonului de apă propus a se realiza prin proiect). În situația în care lungimea tronsonului de apă uzată nu acoperă întregul tronson de apă propus a se realiza, în cadrul proiectului depus pentru finanțare, se va trata și extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă.

În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate sau care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii autorizației de funcționare, în cadrul proiectului depus pentru finanțare, se va trata și modernizarea infrastructurii de apă uzată ori vizează realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc), inclusiv extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă, dacă este cazul. La finalul investiției este obligatoriu să rezulte un sistem de apă și apă uzată de aceeași lungime, funcțional și autorizat.

B. În cazul extinderii/modernizării unui tronson a infrastructurii de apă

Se solicită:

1. Autorizația de funcționare (AF) pentru infrastructura de apă uzată (corespunzătoare pentru cel puțin lungimea tronsonului de apă propus a se realiza prin proiect);

2. Autorizația de funcționare (AF) a infrastructurii existente de apă (pentru infrastructura de apă, de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect).

În situația în care lungimea tronsonului de apă uzată nu acoperă întregul tronson de apă propus a se realiza prin proiect, în cadrul proiectului depus pentru finanțare, se va trata și extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă.

În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate sau care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii autorizației de funcționare, în cadrul proiectului depus pentru finanțare, se va trata și modernizarea infrastructurii de apă uzată ce vizează realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc), inclusiv extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă, dacă este cazul.

În situația în care pentru infrastructura de apă existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare sau care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii autorizației de funcționare, proiectul trebuie să prevadă realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei destinată consumului uman (constând în extinderea capacităților pentru sursele de apă, stațiile de tratare apă brută, etc). În acest caz, prevederile menționate anterior referitoare la infrastructura de apă uzată rămân obligatorii a fi îndeplinite.

La finalul investiției este obligatoriu să rezulte un sistem de apă și apă uzată de aceeași lungime, funcțional și autorizat.

C. În cazul extinderii/modernizării infrastructurii de apă și apă uzată

Se solicită:

1. Autorizația de funcționare (AF) a infrastructurii existente de apă uzată (pentru infrastructura de apă uzată de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect);

2. Autorizația de funcționare (AF) a infrastructurii existente de apă (pentru infrastructura de apă de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect).

În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate sau care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii autorizației de funcționare, proiectul va viza inclusiv realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc).

În situația în care pentru infrastructura de apă existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare sau care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii autorizației de funcționare, proiectul trebuie să prevadă realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei destinată consumului uman (constând în extinderea capacităților pentru sursele de apă, stațiile de tratare apă brută, etc). În acest caz, prevederile menționate anterior referitoare la infrastructura de apă uzată rămân obligatorii a fi îndeplinite.

La finalul investiției este obligatoriu să rezulte un sistem de apă și apă uzată de aceeași lungime, funcțional și autorizat.

D. În cazul extinderii/modernizării infrastructurii de apă uzată

Se solicită:

1. Autorizația de funcționare (AF) a infrastructurii existente de apă uzată (pentru infrastructura de apă uzată de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect).

În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate sau care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii autorizației de funcționare, proiectul va viza inclusiv realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc).

La finalul investiției este obligatoriu să rezulte un sistem apă uzată funcțional și autorizat.

Proiectele privind înființarea/extinderea/modernizarea infrastructurii de apă/apă uzată vor prevedea în mod obligatoriu bransamentele la rețelele de alimentare cu apă și racordurile la rețelele de apă uzată, inclusiv elementele de construcție ale acestora, cheltuielile aferente acestora până la limita de proprietate fiind cheltuieli eligibile.

Atenție!

Studiile de fezabilitate și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanți pentru măsura M6/6B, trebuie să fie întocmite potrivit prevederilor HG nr. 907/2016, privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice.

Atenție! Toate proiectele de investiții vor avea la bază un Studiu de Fezabilitate, inclusiv investițiile care prevăd doar dotări sau achiziții echipamente/bunuri fără montaj. În cazul proiectelor culturale care nu prevăd investiții cu construcții-montaj, solicitanții vor elabora un **Memoriu Justificativ**. Aceste formulare se regăsesc în anexa 2.

E. În cazul investiției în drumuri

Pentru investițiile care vizează înființarea de drumuri noi, este necesar ca la depunerea Cererii de finanțare, Autoritățile locale să prezinte inventarul domeniului public al UAT, în care sunt marcate terenurile pe care urmează să se realizeze investiția. Înainte de a se depune la AFIR ultima cerere de plată drumul trebuie să fie inclus în inventarul domeniului public al UAT.

Proiectul de investiții în infrastructura rutieră de interes local trebuie să prevadă structuri rutiere cu îmbracaminti din mixturi asfaltice și/sau betoane de ciment. Nu se admit la finanțare

proiecte de investitii in infrastructura rutiera de interes local care prevad structuri rutiere cu imbracaminti de tip pietruire macadam, precum si imbracaminti provizorii (macadam semipenetrat cu bitum, macadam penetrat cu bitum, macadam penetrat cu emulsie, macadam protejat cu tratamente bituminoase). Se va verifica Studiul de Fezabilitate /Documentatia de Avizare a Lucrarilor de Interventie, dupa caz.

F. În cazul investiției în obiective de patrimoniu cultural

Pentru proiectele care vizează intervenții asupra obiectivelor de patrimoniu cultural clasa (grupa) B, documentația va fi întocmită conform DISPOZIȚIEI Nr. 4300/VN/03.11.2005 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității în domeniul avizării, elaborată de Ministerul Culturii și Cultelor, pentru investiții de restaurare/conservare a obiectivelor de patrimoniu și a DISPOZIȚIEI nr. 5596-VN/01.08.2007 pentru completarea DISPOZIȚIEI Nr. 4300/VN/03.11.2005. Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către Direcția județeană pentru Cultură, excepție de la aceasta o fac documentațiile de restaurare a componentelor artistice (decorațiuni murale, pictură murală, etc) ale căror avize sunt emise doar de Ministerul Culturii.

Atentie! Pentru justificarea rezonabilității prețurilor pentru investiția de bază, proiectantul va avea în vedere Ordinul Ministerului Culturii nr. 2.260/22.06.2006 privind precizarea indicatoarelor de norme de deviz pentru ofertare și decontarea situațiilor de lucrări de consolidare și restaurare-conservare a monumentelor istorice și va menționa sursa de prețuri folosită sau prevederile HG nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și va menține sursa de prețuri folosită.

2.3. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În cadrul unui proiect cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului în conformitate cu Fișa Masurii, în limita valorii maxime a sprijinului.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementări: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR. În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

Acțiuni eligibile (liste indicative):

(a) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;

- Dezvoltarea sau actualizarea documentației de planificare locală a municipalităților (PUG, Fișa localității, Strategii locale, etc);
- Elaborarea planurilor de management pentru zonele Natura 2000 și altor zone cu
- valoare naturală mare;
- Activități de consultanță privind elaborarea planurilor prevăzute în baza măsurii 6;
- Activități de creștere a conștientizării și consultații publice în vederea stabilirii planurilor de management și protecție prevăzute în baza măsurii.

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

- Construirea, reconstruirea și reabilitarea drumurilor și podurilor;

- Construirea, reconstruirea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă /canalizare, a infrastructurii de management al apei;
- Construirea de facilități suplimentare pentru producerea și utilizarea de energie regenerabilă în colectivități rurale;
- Construirea de facilități educaționale.
- investiții în căile de acces între infrastructura terestră și fluvială (amenajare mal, parcare autovehicule, dotări specifice, etc.);
- Altele (iluminat public, reabilitare clădiri publice, investiții cu componente de economisire a energiei, etc.).

(c) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;

- Demarcarea zonelor turistice;
- Construirea de adăposturi și facilități de siguranță legate de turismul compatibil social și cu mediul înconjurător;
- Stabilirea de sisteme de rezervări online pentru servicii turistice;
- Dezvoltarea turismului compatibil social și cu mediul înconjurător cu caracteristicile sale de bază;
- Diverse infrastructuri publice de agrement și informare turistică, etc.;

(d) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

- Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor / monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;
- Studii teritoriale pentru conceperea de măsuri locale agricole și de mediu și acțiuni de informare asupra măsurilor agricole și de mediu;
- Activități de informare și de creștere a conștientizării, de exemplu centre pentru vizitatori în zone protejate, acțiuni de publicitate, interpretare și cărări tematice, ecologizare zone ;
- Conservarea patrimoniului de dimensiuni mici (capele, poduri, facilități publice);
- Acțiuni de inventariere pentru listarea locațiilor de patrimoniu cultural/natural;
- Conservarea patrimoniului nematerial cum ar fi muzica, folclorul, etnologia(editarea de documente monografice, folclorice, tradiții pe diferite suporturi informatice).

Acțiuni neeligibile: acțiuni care prevad extinderea, modernizarea și/sau dotarea centrelor de servicii sociale - pentru aceasta, este dedicata masura M5/6B in cadrul SDL

Alte acțiuni neeligibile:

- Sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatațiilor și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri; (Art 14/ Reg. 1305/2013)
- Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației; (Art 15/ Reg. 1305/2013)
- Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor (Art 21/ Reg. 1305/2013);
- Plățile pentru agromediu și climă (Art 28/ Reg. 1305/2013);
- Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa (Art 30/ Reg. 1305/2013);
- Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (Art 31/ Reg. 1305/2013);
- Plățile pentru bunăstarea animalelor (Art 33/ Reg. 1305/2013);
- Sprijin privind cooperarea (Art 35/ Reg. 1305/2013);
- Sprijin pentru gestionarea riscurilor (Art 36/ Reg. 1305/2013);

2.4. Tipuri de costuri eligibile și neeligibile

Conform art. 45 (2), (d) din Reg. (UE) 1.305/2013, sunt eligibile investițiile intangibile privind achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Conform art. 7 (4) din HG 226/2015 costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv memoriile justificative / studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție de bunuri.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt:

- **Cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management**, inclusiv onorariile pentru consultanța privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională. Cheltuielile pentru consultanța în vederea organizării procedurilor de achiziție sunt eligibile.
- **Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului**, inclusiv cele efectuate înaintea aprobării finanțării, sunt eligibile dacă respectă prevederile art.45 din Regulamentul (UE) nr. 1305 / 2013 și îndeplinesc următoarele condiții:
  - sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;
  - sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, documentație de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
  - sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj;

Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se vor deconta proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consiliere pentru întocmirea dosarului Cererii de Finanțare, care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- sunt realizate efectiv după data semnării contractului de finanțare și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor;
- sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat cu AFIR;

- sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legii.

Nu sunt eligibile:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- dobânzi debitoare;
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților Economice Naționale, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I la Tratat.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate în totalitate de beneficiarul finanțării nerambursabile.

Capitolul 3. Depunerea dosarului cererii de finanțare

3.1 Locul depunerii

Dosarul cererii de finanțare care conține cerea de finanțare și toate anexele tehnice și administrative va fi depus în trei exemplare în format tipărit pe hârtie: 1 (un) original și 2 (două) copii, alături de varianta în format electronic, în 3 exemplare (3 CD-uri) - varianta scanată PDF, la sediul GAL Delta Dunării:

Sat Malcoci, com. Nufăru, str. Ovidiu, nr. 152, cod postal: 827172

Program de lucru cu publicul pentru depunerea proiectelor: 9:00 - 14:00, de luni până vineri.

Solicitantul de finanțare se va asigura că va păstra un exemplar identic al cererii de finanțare însoțit de toate anexele aferente.

3.2 Perioada de depunere a proiectelor

Depunerea proiectelor pe Măsura 6/6B se face prin sesiuni de depunere distincte ce vor fi deschise minim 30 de zile calendaristice, conform calendarului estimativ de lansare afișat pe sit-ul GAL, până la epuizarea fondurilor.

Numărul sesiunilor este dependent de valoarea fondurilor contractate în sesiunile anterioare.

3.3 Alocarea pe sesiune

Alocarea financiară pentru această sesiune este de **858.199 euro** și reprezintă alocarea totală a măsurii M6/6B.

3.4 Punctajul minim pentru un proiect

Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a obține finanțare este de 25 de puncte.

Capitolul 4. Selecția proiectelor

4.1 Principii și criterii de selecție a proiectelor

Criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit următoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELECTIE LOCALA:

- 1. Se vor prioritiza proiectele care dovedesc că sunt în folosul unui număr cât mai mare de locuitori din teritoriul GAL DD;*
- 2. Se vor prioritiza proiectele implementate într-o localitate care nu a mai primit sprijin din fonduri nerambursabile pentru o investiție similară;*
- 3. Proiectele de infrastructură la scară mică / infrastructură de bază complementare activității economice din localitate, inclusiv turism;*
- 4. Se vor prioritiza proiectele care prevăd investiții legate de conservarea și/sau promov. patrimoniului local cultural/ natural;*

NR.	CRTERIU DE SELECTIE	PUNCTAJ
1.	Numarul de persoane* care vor beneficia direct/indirect de pe urma proiectului 0-1000 persoane: 1001-2000 persoane: 2001-3000 persoane: Mai mare de 3000 persoane: <small>*Valoare mentionata in Studiul de Fezabilitate/ Memoriu Justificativ</small>	Max. 40 puncte 20 puncte 30 puncte 35 puncte 40 puncte
2.	Proiect implementat într-o localitate care nu a mai primit sprijin din fonduri nerambursabile pentru o investiție similar în perioada 2010-2016	20 puncte
3.	Proiecte de infrastructură la scară mică / infrastructură de bază complementare activității economice din localitate, sau servicii (cu prioritate turismul), din localitate.	10 puncte
4.	Proiecte care prevăd investiții legate de conservarea și/sau promov. patrimoniului local cultural / natural: <ul style="list-style-type: none"> • reabilitare bunuri (obiectiv de patrimoniu natural (arbori, canale,etc)/ construit (monumente,case memoriale, muzee, etc) aflat în proprietate privată/ publică), căi de acces, plasare panouri informative, etc. • construire puncte de belvedere/ observație pentru floră/faună/ elemente de relief, etc ; • reabilitare/ înființare de trasee turistice/ tematice, piste de biciclete,dotare de puncte de geo-caching, locuri de picnic, etc. • acțiuni de conștientizare și de ecologizare privind mediul înconjurător ; • conservarea patrimoniului imaterial: muzică, folclor, tradiții locale, etc,	Max. 20 puncte 5 puncte 5 puncte 10 puncte 5 puncte 5 puncte
5.	Proiecte care contribuie la creșterea eficienței energetice a construcțiilor/ cladirilor asupra carora se intervine.	10 puncte
TOTAL		100 PUNCTE

Criteriile de selecție respectă prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

PUNCTAJ MINIM ADMIS LA FINANTARE: 25 puncte

Criterii de departajare

Pentru proiectele care vor avea același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de următoarele criterii și în următoarea ordine:

1. localizarea proiectului : de exemplu, în cazul în care, în aceeași sesiune de selecție sunt 2 proiecte eligibile dintr-o comună și unul dintr-o altă comună , iar un proiect din prima comună și cu cel din a doua comună au același punctaj, atunci va fi selectat proiectul din a doua comună, deoarece în prima comună mai există deja un proiect selectat spre finanțare;
2. valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare, în limita valorii totale a apelului de selecție;

4.2 Procedura de evaluare și selecție

Selecția proiectelor se va face conform Procedurii de evaluare și selecție a GAL Delta Dunării, disponibilă spre consultare pe pagina web: www.gal-deltadunarii.ro

Proiectele se vor depune în cadrul unor sesiuni de depunere lansate periodic, în funcție de sumele disponibile. **Conformitatea proiectelor se va realiza la momentul depunerii acestora.**

După închiderea sesiunii de depunere a proiectelor, se va trece la etapa de verificare a eligibilității. Dacă experții evaluator consideră necesar, pot solicita informații suplimentare solicitanților, iar aceștia au obligația să răspundă într-un termen de maxim 5 zile lucrătoare, în sens contrar, cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă. Evaluatorii au la dispoziție câte 10 zile pentru evaluarea fiecărui proiect, la care se adaugă răspunsul la informații suplimentare, dacă este cazul.

Dacă se consideră necesar, experții evaluator pot efectua vizite pe teren în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzii privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren, se va da numai după finalizarea procedurii de verificare la fața locului.

Toate verificările efectuate vor fi realizate în baza unor fișe de verificare elaborate la nivelul GAL care vor fi semnate de doi experți evaluatori.

Ulterior întocmirii listei proiectelor declarate eligibile și a realizării unei propuneri de punctaj pentru fiecare proiect, conform unui formular de selecție, se va convoca Comitetul de selecție a Proiectelor și se va realiza selecția proiectelor.

Comitetul de Selecție a GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare se regăsește în obiectivele propuse în SDL, reprezintă o prioritate în ceea ce privește implementarea strategiei și se încadrează în planul financiar al GAL.

Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL pe baza căreia a fost selectat GAL-ul, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

Conform criteriilor de selecție, comitetul de selecție va decide care sunt proiectele care vor fi selectate pentru finanțare.

Rezultatul ședinței **Comitetului de Selecție** va fi **Raportul de selecție**, care, după caz, poate fi intermediar sau final. În cadrul acestui raport vor fi consemnate proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile, punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție.

După emiterea raportului, în urma ședinței Comitetului de selecție a proiectelor, beneficiarii vor fi notificați în scris cu privire la rezultatul selecției. În termen de maxim 5 (cinci) zile de la primirea notificării, candidații nemulțumiți de rezultatele selecției, pot depune contestație.

Contestațiile, semnate de beneficiari, vor fi depuse personal sau trimise prin poștă sau e-mail, cu confirmare de primire, la secretariatul GAL Delta Dunării.

Dacă vor exista contestații, proiectele contestate vor fi reverificate de alți experți evaluatori, urmând ca după reverificare să fie convocată Comisia de Soluționare a Contestațiilor, conform Procedurii de Soluționare a Contestațiilor care se poate consulta pe pagina web www.gal-deltadunarii.ro

Raportul privind contestațiile va fi publicat pe site și în baza rezultatelor prezentate, vor fi notificați contestatarii. Comitetul de Selecție a proiectelor va emite **Raportul de selecție final**. În Raportul de selecție final vor fi evidențiate proiectele declarate eligibile sau selectate în baza soluționării contestației, termenul incluzând și notificarea solicitantului.

Raportul întocmit, cuprinzând rezultatul contestațiilor este semnat de membri și secretar și aprobat de Președintele comisiei de soluționare a contestațiilor și este comunicat managerului GAL pentru a fi făcut public. O copie a Raportului de contestații se va comunica și Comitetului de Selecție.

Raportul de contestații se postează pe site-ul GAL cel târziu în ziua următoare aprobării și transmiterii acestuia.

Componența Comitetului de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor a fost stabilită de Adunarea Generală a GAL Delta Dunării.

Comitetul de selecție a proiectelor va avea 7 membri de drept și 7 membri supleanți, iar Comisia de Contestații va avea 3 membri de drept și 3 membri supleanți. Toți membrii sunt reprezentanți ai partenerilor și respect următoarea împărțire: ponderea reprezentanților organizațiilor ce provin din mediul privat și societatea civilă este mai mare de 50% din totalul membrilor. Pentru validarea voturilor în privința selecției proiectelor este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membri Comitetului de Selecție/Comisiei de Contestații, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă.

Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la selecție va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală de la nivel regional aflat în subordinea MADR, care va semna și Raportul de Selecție. Acest aspect reprezintă garanția faptului că procedura de selecție a proiectelor s-a desfășurat corespunzător și s-au respectat principiile de selecție din fișa măsurii cuprinsă în SDL, precum și principiile de transparență care trebuie asigurate de către GAL. Raportul de Selecție va fi datat, avizat și de către **Președintele GAL/Reprezentatul legal** al GAL sau de un alt membru al Consiliului Director mandatat în acest sens.

Capitolul 5. Modalitatea de accesare a fondurilor nerambursabile

5.1. Completarea și depunerea cererii de finanțare

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al rambursării cheltuielilor eligibile efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant/beneficiar, după caz, poate obține finanțare nerambursabilă prin GAL DELTA DUNĂRII pentru mai multe proiecte depuse pentru măsuri din cadrul SDL 2014 - 2020, cu respectarea prevederilor art. 3 din H.G. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare.

Dosarul Cererii de Finanțare conține **Cererea de Finanțare** însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor justificative care însoțesc cererea de finanțare din prezentul Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în **Anexa 1** la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.gal-deltadunarii.ro

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Atenție! Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte capitole). Completarea anexelor la cererea de finanțare este obligatorie.

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă. Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un OPIS, asumat de solicitant prin semnatura. Pagina OPIS este pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare.

Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

La întocmirea Cererii de finanțare se va utiliza cursul de schimb euro-lei valabil la data întocmirii Studiului de fezabilitate/Memoriului justificativ, preluat de pe pagina web a Bancii Centrale Europene.

Atenție! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 807/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare și, respectiv, ale H.G. nr. 226/2015.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare. Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare

FEADR cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă și atunci când are avizul favorabil din partea AFIR pentru achiziția prioritar majoritară.
Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

Solicitantul (direct sau prin serviciul de consultanță contractat), urmează următorii pași:

- Completează formularul cererii de finanțare și anexează documentele administrative și tehnice care sunt cerute de acest formular, și care formează dosarul cererii de finanțare;
- Realizează 2 copii după dosarul în original al cererii de finanțare pe suport de hârtie;
- Realizează scan-ul cererii de finanțare și a documentelor administrative anexate și le inscripționează pe 3 cd-uri;
- Formatul electronic va conține cererea de finanțare și documentele administrative, așa cum sunt ele cerute prin ghidul solicitantului;
- Beneficiarul va rămâne în posesia unui exemplar original din dosarul cererii de finanțare care, îl va prezenta la momentul verificării conformității documentelor;

Ghidul solicitantului, care stă la baza completării Cererii de finanțare este disponibil în mod gratuit la sediul Grupului de Acțiune Locală (GAL) sau pe site ul GAL www.gal-deltadunarii.ro.

Solicitantul, informat cu explicațiile menționate în Ghidul solicitantului, completează formularul de cerere de finanțare (**Anexa1**) și anexează documentele administrative și tehnice care sunt cerute de acest formular. Aceste elemente constituie Cererea de finanțare.

Solicitantul va putea să apeleze, dacă dorește, la consultanți, pentru întocmirea documentației tehnice și completarea Cererii de finanțare. Odată finalizată cererea de finanțare, aceasta, împreună cu documentele atașate, se constituie în „dosarul cererii de finanțare”. **Se multiplică de către solicitant în două exemplare pe suport de hârtie și trei exemplare în copie electronică (prin scanare).** Formatul electronic va conține Cererea de finanțare, însoțită de documentația justificativă, inclusiv de partea economică a proiectului tehnic/ studiului de fezabilitate/ memoriului justificativ care vor fi folosite la verificarea bugetului indicativ, a planului financiar și a viabilității proiectului.

IMPORTANT! Va fi atasată o copie electronică (prin scanare) a studiului de fezabilitate/memoriului justificativ inclusiv a tuturor documentelor atasate dosarului Cererii de finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conforma listei documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de finanțare). Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi) în fișiere format PDF.

Denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ " # % & * : <> ? / \ { | }”, sau să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de finanțare

ATENȚIE! În situația în care copia electronică nu corespunde condițiilor menționate mai sus proiectul va fi declarat neconform.

Fiecare exemplar din dosarul Cererii de finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detasarea și/sau înlocuirea documentelor.

Fiecare pagină va purta stampila solicitantului și semnatura.

Solicitantul depune cererea de finanțare în 3 (trei) exemplare (1 original și 2 copii) însoțite de copii electronice la sediul Grupului de Acțiune Locală, împreună cu documentele originale (pentru care a atașat copii).

Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreapta, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”.

Proiectul se poate depune personal de către solicitant/reprezentant legal, sau de un împuternicit, prin procură legalizată (în original) a reprezentantului legal. Solicitantul este invitat să revină la sediul Grupului de Acțiune Locală după evaluarea conformității inițiale pentru a fi înștiințat dacă cererea de finanțare a primit conformitatea sau i se explică cauzele neconformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert în prezența solicitantului. Proiectul se va înregistra în Registrul de Intrări/Iesiri și aplica un număr de înregistrare, iar solicitantul primește un bon cu acest număr de înregistrare.

Dupa înregistrare documentația primită de la solicitant este transmisă managerului G.A.L., care o repartizează pentru evaluarea experților verficatori.

5.2 Verificarea conformității, eligibilității și a criteriilor de selecție

La depunere se va completa fișa de conformitate și se verifică pe loc următoarele:

- Actul de identitate al persoanei care depune documentația;
- Procura notarială a persoanei care depune, dacă este cazul;
- Existența a 3 exemplare a cererii de finanțare cu anexele tehnice și administrative, pe suport hartie (1 original și 2 copii certificate conform cu originalul)
- Existența 3 CD care contin scanarea cererii de finanțare cu anexe tehnice și administrative, denumirea parteneriatului și dimensiunea documentelor în KB;
- Concordanța între Opis și conținutul dosarului Cererii de finanțare cu anexe (conținut + paginația);
- Paginația și semnătura pe fiecare pagină a reprezentantului legal;

În cazul în care se constată neconcordanțe față de cele menționate anterior, se va consemna acest lucru în fișa de verificare a conformității inițiale, cererea de finanțare fiind declarată neconformă. Fișa de verificare a conformității inițiale va fi semnată de evaluator și reprezentantul solicitantului pentru luare la cunoștință.

Aceași cerere de finanțare poate fi declarată neconformă de maxim două ori pentru același apel.

Atenție! Grupul de Acțiune Locală „Delta Dunării” își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către managerul de proiect că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în scris.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea conformității cererii de finanțare;
- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului.

Pe parcursul procesului de evaluare, dacă expertul consideră că sunt necesare informații suplimentare, acestea se solicită în scris, doar în următoarele cazuri:

- expertul poate solicita informații/documente suplimentare, pentru toate aspectele de conformitate care necesită clarificări.

- în cazul în care studiul de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții/ plan de afaceri/memoriu justificativ conțin informații insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lor ori față de celelalte documente anexate cererii de finanțare.
- în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiției, se poate solicita extras de Carte funciară și în situațiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document.
- în cazul când avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
- în cazul în care bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

ATENȚIE! Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a fi detaliate în devizele pe obiect, distinct, lucrările/spațiile/instalațiile corespunzătoare categoriilor de cheltuieli.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare.

Dacă informațiile suplimentare conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații prin Fișa de solicitare de informații suplimentare, cu rugămintea de a transmite bugetul rectificat conform solicitării expertului verficator.

În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect, solicitantul având opțiunea de a contesta bugetul numai după notificare în urma aprobării Raportului de Selecție.

Expertul care verifică conformitatea, va verifica pe CD formatul electronic al documentelor atașate: Cererea de finanțare, inclusiv documentația atașată acesteia (partea economică a proiectului tehnic/ studiului de fezabilitate/ memoriului justificativ) și copia electronică a dosarului cererii de finanțare.

Expertul va verifica dacă fiecare exemplar din Cererea de finanțare a fost legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. Exemplarul original va avea înscris pe copertă, în partea superioară dreaptă, mențiunea «ORIGINAL».

Fiecare pagină va purta semnătura și ștampila solicitantului. Pe copiile documentelor originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară), expertul care verifică concordanța va face mențiunea „Conform cu originalul”, va semna și data fiecărei pagini a documentului COPIE.

Exemplarul - copie va avea înscris pe copertă, în partea superioară dreaptă, mențiunea «COPIE».

Fiecare pagină a Exemplarului - copie va avea mențiunea „Conform cu originalul” și va purta semnătura și ștampila solicitantului (semnătura, în cazul persoanelor fizice). Rezultatul verificării conformității se consemnează de expert în Fișa de verificare a conformității.

Declararea neconformității conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare.

În cazul în care expertul verficator descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform. Erorile de forma sunt erorile facute de catre solicitant în completarea Cererii de finantare care sunt descoperite de expertii verficatori dar care, cu ocazia verificarii conformitatii, pot fi corectate de catre acestia din urma pe baza unor informatii prezentate explicit în documentele anexate Cererii de finantare.

Atentie! Necompletarea unui câmp din cererea de finantare nu este considerata eroare de forma.

Atentie! Constituie eroare de fond nesemnarea declarațiilor pe propria răspundere sau nebifarea unei casute din partea F a cererii de finantare, daca proiectul impune, situatie în care proiectul este declarat neeligibil. Numai erorile de forma se corecteaza in procesul de evaluare prin solicitare de informatii suplimentare.

Solicitantul care a renuntat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de finantare conforma, nu o mai poate redepune în aceeași sesiune.

Daca în urma verificarii Cererea de finantare este declarata conforma, se trece la urmatoarea etapa de verificare si anume la verificarea eligibilitatii acesteia.

Verificarea eligibilității solicitantului - Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finantare, documentelor atasate acesteia și a anexelor la prezentul ghid.

Verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției - Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în verificarea criteriilor generale de eligibilitate, plan de afaceri și a tuturor documentelor anexate. Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant. În vederea evitării dublei finanțări, se verifică secțiunea C din Cererea de Finantare, referitoare la finanțări nerambursabile. În cazul în care solicitantul a beneficiat de finanțare este obligat să depună „Raport asupra utilizării altor programe de finanțare nerambursabilă”.

Verificarea bugetului indicativ al proiectului Verificarea bugetului indicativ al proiectului trebuie să aibă în vedere și verificarea caracterului rezonabil al *preturilor utilizate (devize pe obiect)*.

Această verificare trebuie să cuprindă următoarele aspecte:

- pentru bunurile care nu sunt în baza de date se verifică rezonabilitatea preturilor bunurilor din buget (devizele pe obiect) cu preturi din alte surse disponibile pe Internet pentru bunuri de același tip, solicitare de informații de echipamente similare, proiectele cu același tip de investiții (dacă se folosește această sursă expertul asigură că preturile folosite ca referință sunt reale, la nivelul pieței);

Concluzia privind evaluarea cererii de finantare în urma verificărilor privind eligibilitatea solicitantului, a proiectului și a criteriilor de selecție, pot exista două situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil.

Selectia proiectelor -Alocarea financiară disponibilă măsurii, va fi publicată în Anuntul privind Cererea de finantare. Numărul maxim al sesiunilor de depunere și evaluare a proiectelor ce poate avea loc anual este stabilit de compartimentul tehnic al GAL Delta Dunării.

Anuntul va fi postat pe pagina web a GAL, www.gal-deltadunarii.ro, va fi publicat în mass-media și va fi afișat la sediul GAL, precum și la sediile primăriilor și sediul OJFIR Tulcea.

Compartimentul tehnic al GAL, a stabilit înaintea lansării depunerii de proiecte, sistemul de punctaj aferent criteriilor de selecție precum și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal.

GAL va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi o listă a proiectelor eligibile în ordinea descrescătoare a punctajului obținut și o va transmite Comitetului

de Selecție. Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul alocării disponibile pentru selecția anunțată ce reprezintă diferența dintre alocarea anuală și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție anterioare.

Atentie! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de finanțare.

Atentie! Procesul de selecție și procesul de verificare a contestațiilor se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului de Selecție a Proiectelor și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor”, publicat pe site-ul www.gal-deltadunarii.ro.

Capitolul 6. Eligibilitatea la nivel AFIR

6.1 Verificarea încadrării proiectelor

Proiectele declarate eligibile și selectate la nivel de GAL vor fi depuse la AFIR și din acest moment vor parcurge etapele de verificare așa cum sunt ele specificate în documentele AFIR. Proiectele declarate eligibile se depun numai în perioada sesiunii de primire de cereri de proiecte aferente Sub-măsurii 19.2 dechise de către AFIR.

Solicitanții (sau un imputernicit al acestora) pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL, nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la aprobarea Raportului de selecție final întocmit de GAL și publicat pe pagina web www.gal-deltadunarii.ro.

Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare, însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu se permită detasarea și/sau înlocuirea documentelor.

Cererea de finanțare se depune în format letric în original: 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD - 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului Leader și Investiții Non-Agricole de la nivelul OJFIR / CRFIR. Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR vor fi însoțite în mod obligatoriu de:

- Fișa de evaluare generală a proiectului - **Formularul CES-M6** (conformitate, eligibilitate, criteriile de selecție)
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL - **Formularul VT-M6** (dacă e cazul)
- Raportul de selecție, întocmit de GAL
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese;
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (dacă este cazul)

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL. În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție, au intervenit modificări ale legislației, evaluarea proiectelor se va realiza în conformitate cu cerințele apelului de selecție modificat, adaptate noilor prevederi legislative.

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR, astfel:

- la nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții - montaj (indiferent de tipul de beneficiar), precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici;
- la nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple (fără construcții - montaj), proiectele cu sprijin forfetar și proiectele de servicii.

În cazul în care constată erori de formă (de ex.: omisiuni privind bifarea anumitor casete - inclusiv din cererea de finanțare, semnării anumitor pagini, atașării unor documente obligatorii specifice proiectului propus sau prezentarea unor documente neconforme, care nu respectă formatul standard), expertul OJFIR/CRFIR poate solicita documente sau informații suplimentare, către GAL sau solicitant, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns este de maximum cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL, în acest caz termenul de emitere a fișei E1.2.1L prelungindu-se cu termenul de răspuns. Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii cererii de finanțare la GAL/AFIR.

Partea I - Verificarea conformității documentelor

Expertul CE SAFPD/SLIN-OJFIR/CRFIR/SIBA-CRFIR, care primește cererea de finanțare, trebuie să se asigure de prezența fișelor de verificare (eligibilitate, criteriile de selecție, verificare pe teren - dacă este cazul), a Raportului de selecție și a Raportului de contestații, dacă este cazul, întocmite de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese.

Raportul de Selecție va fi semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție (reprezentanți legali sau alte persoane mandatate în acest sens de către respectivele entități juridice, în conformitate cu prevederile statutare), specificându-se apartenența la mediul privat sau public.

În cazul în care Raportul de selecție este aferent unui Apel lansat în baza unei strategii modificate, data depunerii proiectelor la OJFIR/CRFIR trebuie să fie ulterioară datei aprobării „*Notei de aprobare privind modificarea Acordului-cadru de finanțare*”, de către OJFIR ca urmare a modificării Strategiei de Dezvoltare Locală. Lansarea Apelului de către GAL, în baza strategiei modificate, nu este condiționată de modificarea angajamentului legal între GAL și AFIR.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost “neconform”, ca urmare a verificării punctelor specificate în Partea I, se returnează reprezentantului GAL/solicitantului (după caz). În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform, refăcută. Redepunerea se poate face în baza aceluiași Raport de selecție.

Aceeași cerere de finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport de selecție. În cazul în care concluzia verificării conformității (Partea I) este de două ori „neconform”, Cererea de finanțare se returnează solicitantului, iar acesta poate redepone proiectul la următorul Apel de selecție lansat de GAL, pe aceeași măsură. În cazul apelurilor cu depunere continuă și selecție periodică (ex.: lunară) se acceptă redepunerea aceleiași cereri de finanțare în baza unuia dintre Rapoartele de selecție următoare, emise ca urmare a selecției periodice.

Partea a II-a - Verificarea încadrării proiectului

Pentru toate proiectele, se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a cererii de finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost că proiectul nu este încadrat corect, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate solicitanților. Aceștia pot reface proiectul și îl pot redepone la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de selecție.

O Cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori, pentru puncte de verificare specifice Formularului E 1.2.1L - Partea a II - a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansate de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru verificare. O cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori) nu va mai fi acceptată pentru verificare.

6.2 Verificarea eligibilității

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Procesul de evaluare a fiecărei cereri de finanțare presupune obligatoriu

verificarea tuturor criteriilor de eligibilitate, chiar dacă, pe parcurs, experții verificatori constată neîndeplinirea unuia sau mai multor criterii. Instrumentarea verificării eligibilității se va realiza la nivelul aceluiași serviciu care a realizat verificarea încadrării proiectului.

Verificarea concordanței cu originalul a documentelor atașate, conform punctului E din cererea de finanțare, se va realiza înainte de încheierea contractului de finanțare, când solicitantul declarat eligibil va prezenta originalele documentelor atașate în copie la cererea de finanțare, odată cu documentele solicitate în vederea contractării.

Pentru toate proiectele finanțate prin Sub-măsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare al Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor/investiției finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în cererea de finanțare.

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL - anexă la Acordul - cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Sub-măsura 19.4 - „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare“.

Pentru proiectele de investiții, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții Compartimentului Evaluare (care au verificat condițiile de eligibilitate) vor realiza vizita pe teren la amplasamentul proiectului (înștiințând, în prealabil și reprezentanții GAL, care pot asista la verificare, în calitate de observatori) pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Verificarea eligibilității se realizează în termen de maximum 6 (șase) zile pentru proiectele care includ vizită pe teren. În cazul în care este necesară solicitarea de informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, aceste termene se pot prelungi cu termenul maxim necesar pentru primirea răspunsului din partea solicitantului/GAL. Pentru situațiile în care termenele de verificare nu pot fi respectate, depășirea acestora va fi permisă pe baza unei motivații întemeiate, aprobate de Directorul OJFIR/CRFIR.

Expertul vericator poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul, în următoarele situații :

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente cererii de finanțare;
- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare;
- necesitatea corectării bugetului indicativ.

Solicitările de informații suplimentare (formular E3.4L) pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși 5 (cinci) zile începând cu ziua următoare de la primirea formularului E3.4L de către solicitant/GAL. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Un exemplar al Cererilor de finanțare (copie, în format electronic - CD), care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR, se restituie solicitanților (la cerere), pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de

selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Exemplarul original al Cererii de finanțare declarată neeligibilă va rămâne la entitatea la care a fost verificată (structura responsabilă din cadrul AFIR), pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Notă: După evaluarea cererii de finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

Solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către CE SLIN/SAFPD -OJFIR/CRFIR/ CE SIBA - CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare, în termen de două zile de la aprobarea Raportului de evaluare de către CRFIR.

Notificarea se atașează la dosarul administrativ al cererii de finanțare. GAL va primi o copie a formularului comunicat solicitantului, prin fax/poștă/e-mail cu confirmare de primire.

Contestația privind decizia de finanțare a proiectului, rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR, va fi depusă de către solicitant, în termen de maximum 5 (cinci) zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus. Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 (treizeci) de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Solicitanții vor fi notificați în termen de 2 (două) zile de la aprobarea Raportului de contestație. Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite prin fax/poștă/e-mail solicitantului și GAL (spre știință) formularul E6.8.2L - Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații. O copie a Raportului de contestații se va transmite și la OJFIR/CRFIR care a realizat evaluarea cererii de finanțare. Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația returnează cererile de finanțare și dosarul administrativ (în care vor fi incluse Raportul de contestație și fișa de evaluare generală a proiectului refăcută - E1.2LR - dacă este cazul) către OJFIR/CRFIR de la care a fost primit.

Atenție! Fișa de evaluare a criteriilor de selecție este întocmită numai de GAL și se depune odată cu cererea de finanțare a beneficiarului

Capitolul 7. Contractarea finanțării nerambursabile

7.1 Preveri comune pentru toate proiectele aferente sub-măsurii 19.2

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele/Deciziile de finanțare (C1.1L/C1.0L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (Cod manual: M01-01).

Pentru Contractele/Deciziile de finanțare aferente proiectelor de investiții/sprijin forfetar se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (Cod manual: M 01-01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare - Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare, (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

- pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html>;
- pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului/Deciziei de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor/Deciziilor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare. Sumele aferente Contractelor/Deciziilor neîncheiate/încetate se realocă GAL, în vederea finanțării unui alt proiect din cadrul aceleași măsuri SDL în care era încadrat proiectul neîncheiat/încetat.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor/Deciziilor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din

partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

ATENȚIE! Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cadrul proiectelor de investiții/cu sprijin forfetar) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului

7.2 Semnarea contractelor de finanțare

Pentru proiectele aprobate, AFIR notifică beneficiarul privind selectarea cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării, precum și a documentelor originale depuse în copie la Dosarul Cererii de Finanțare, pentru ca expertul AFIR să verifice conformitatea cu originalul acestora.

Solicitantul are obligația de a depune la Autoritatea Contractantă (CRFIR) următoarele documente, cu caracter obligatoriu conform HG 226/2015, cu modificările și completările ulterioare și a procedurilor în vigoare la momentul notificării:

1. **Certificat/e care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale**, emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și, dacă este cazul, graficul de reșalonare a datoriilor către bugetul consolidate.
2. **Document emis de ANPM**
  - a. **Clasarea notificării** sau
  - b. **Decizia etapei de încadrare**, ca document final (prin care se precizează că proiectul nu se supune evaluării impactului asupra mediului și nici evaluării adecvate) sau
  - c. **Acord de mediu** în cazul evaluării impactului asupra mediului și de evaluare adecvată (dacă e cazul) sau
  - d. **Aviz Natura 2000** pentru proiectele care impun doar evaluarea adecvată.

Atenție! Termenul de depunere a documentelor emise de ANPM este precizat în Notificarea emisă în conformitate cu prevederile aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, termen care curge de la data comunicării notificării privind selecția proiectului emisă de către AFIR. După expirarea termenului prevăzut pentru prezentarea documentului de mediu, contractul de finanțare nu mai poate fi semnat. După expirarea termenului prevăzut pentru prezentarea documentului de mediu, contractul de finanțare nu mai poate fi semnat

3. **Proiectul tehnic**, în vederea avizării de către CRFIR, va fi depus în termenul precizat în notificarea AFIR, conform prevederilor HG 226/2015 cu modificările și completările ulterioare și a procedurilor în vigoare la momentul notificării.
4. **Cazier judiciar al reprezentantului legal**. Cazierul judiciar poate fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
5. **Cazier fiscal al solicitantului**.
6. **Copie a documentului de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului**.
7. **Declarația de eșalonare a depunerii dosarelor cererilor de plată**, inclusive cea pentru decontarea TVA, unde este cazul.
8. **Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR**, inclusive dobânzile și majorările de întârziere, dacă este cazul.
9. **Extras de cont care confirmă cofinanțarea investiției, dacă este cazul**.

Atenție! În caz de neprezentare a documentelor de către Beneficiar, în termenele precizate în Notificarea de selecție, sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite sau nereguli, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia Contractul de finanțare.

Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maxim 3 ani (36 luni) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj.

Durata de execuție prevăzută mai sus poate fi prelungită cu maximum 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor publici sau privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea rămasă de rambursat.

Durata de execuție prevăzute mai sus se suspendă în situația în care, pe parcursul implementării proiectului, se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora. Contribuția publică se recuperează dacă în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situații:

- a) încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de PNDR 2014 - 2020, respectiv de criteriile în baza cărora proiectul a fost selectat și contractat;
- b) modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- c) modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia;
- d) realizarea unei activități neeligibile în cadrul investiției finanțată din fonduri nerambursabile.

Atenție! AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarului, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară. Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

Prezicări referitoare la durata de valabilitate și monitorizare a contractului de finanțare:

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.

Odată cu depunerea cererii de finanțare, se înțelege că solicitantul își dă acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, adresă, titlu, valoare proiect).

Dacă beneficiarul nu prezintă documentele prevăzute în Notificare sau nu se prezintă spre semnare la termenul stabilit și nici nu solicită, în scris, Autorității Contractante alte termene, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar. În cazul în care beneficiarul solicită prelungirea termenului de prezentare a clarificărilor solicitate, noul termen nu poate depăși termenul inițial stabilit cu mai mult de 10 zile.

Pentru contractele care nu au fost aprobate, expertul CE SLIN CRFIR transmite o adresă către solicitanți și către GAL, prin care îi informează asupra motivelor de neîncheiere a Contractului de finanțare. Adresa va fi transmisă în două zile de la data refuzului Autorității Contractante de a încheia Contractul de finanțare.

Contractul de finanțare (Formularul C1.1L) se va redacta în limba română, în două exemplare, împreună cu două exemplare din anexele acestuia. Contractul de finanțare va avea atașate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

Anexa I	Prevederi generale
Anexa II	Bugetul indicativ
Anexa III	Cererea de Finanțare
Anexa IV	Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii finanțate în cadrul

Anexa V	Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/privati FEADR
Anexa VI	Materiale și activități de informare de tip publicitar

7.3 Modificarea contractelor de finanțare

Contractul de finanțare semnat de către Autoritatea Contractantă și de către beneficiar poate fi modificat, în conformitate cu dispozițiile Articolului 9 din Anexa I - Prevederi generale, numai dacă circumstanțele executării proiectului s-au schimbat începând de la data inițială a semnării Contractului.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate și doar cu acordul ambelor părți, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finanțare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - „*Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare*”. Formularul C 3.1L se va prelua din Manualul de procedură pentru implementare - Secțiunea I Modificarea Contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare (cod manual: M 01 - 02), care poate fi consultat pe pagina de internet a AFIR .

Precizări generale legate de modificarea contractului de finanțare:

- Beneficiarul poate solicita modificarea contractului de finanțare numai în perioada de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea caracter retroactiv;
- Orice modificare din contract se face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare , în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat, iar modificarea financiară se limitează transferal de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.
- Beneficiarul va prezenta o Notă explicativă, în cazul solicitării de modificare a contractului de finanțare prin act adițional sau la solicitarea autorității contractante.

În cazul constatării unor nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe propria răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sau constatate ca fiind neadecvate/false/incomplete/expirate/inexacte/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea contractului, de deplin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit, conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu prevederile contractuale.

7.4 Încetarea contractului de finanțare

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I - "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți).

Părțile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă până la data încetării Contractului. Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

Capitolul 8. Achiziții și plăți

8.1 Achiziții

În funcție de tipul de beneficiar (public/privat) conform fișei măsurii în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica fie legislația de achiziții publice, precum și Manualul de achiziții publice și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiari publici, fie Manualul operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante. Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pentru a facilita buna desfășurare a procedurilor de achiziții, beneficiarii vor folosi fișele de date model, specifice fiecărui tip de investiție, ce se regăsesc în instrucțiunile anexa la contractul de finanțare. Termenul de finalizare al achizițiilor și depunerea acestora spre avizare la centrele regionale, se va corela cu termenul limită în care trebuie să se încadreze depunerea primei tranșe de plată menționată la art. 4 din HG 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Achiziția de lucrări și documentațiile tehnice ce se vor publica în SEAP, vor avea la bază proiectul tehnic de execuție avizat în prealabil de către AFIR.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din manualul de achiziții postat pe pagina de internet AFIR.

Contractele de achiziție publică a Studiului de fezabilitate (SF) sau a Documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI) vor conține, în mod obligatoriu, clauze prin care prestatorul se obligă să cesioneze, în mod exclusiv, autorității contractante, drepturile patrimoniale de autor asupra SF/DALI, fără a fi limitat la un teritoriu și timp, în condițiile Legii nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Prestatorul nu va emite niciun fel de pretenții în privința atribuirii contractului pentru realizarea proiectului tehnic, a detaliilor de execuție, documentațiilor necesare pentru obținerea acordurilor, avizelor și autorizațiilor.

Pentru achiziția serviciilor de elaborare a documentației tehnice de execuție (PT), în cazul în care, operatorul economic care a elaborat studiul de fezabilitate / documentația de avizare a lucrărilor de intervenții / sau alte documentații tehnice ce stau la baza, sau fac parte din caietele de sarcini, se regăsește printre ofertanți în calitate de ofertant/asociat/subcontractant/tert susținător, acesta trebuie să aducă la cunoștința autorității contractante (comisiei de evaluare) această stare de fapt, și să prezinte o declarație din care să rezulte că implicarea sa în activitatea de elaborarea acestora (SF, DALI, alte documentații tehnice) nu este de natură să denatureze concurența prin apariția unui eventual conflict de interese.

Regimul conflictului de interese:

În contextul derulării achizițiilor publice, se vor respecta regulile de evitare a conflictului de interese prevăzute în capitolul II, secțiunea 4 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu completările ulterioare.

Cu titlu exemplificativ, reprezintă situații potențial generatoare de conflict de interese, următoarele:

- a) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a persoanelor care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători sau subcontractanți propuși ori a persoanelor care

- fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;
- b) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane care este soț/soție, rudă sau afin, până la gradul al doilea inclusiv, cu persoane care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;
- c) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane despre care se constată sau cu privire la care există indicii rezonabile/informații concrete că poate avea, direct ori indirect, un interes personal, financiar, economic sau de altă natură, ori se află într-o altă situație de natură să îi afecteze independența și imparțialitatea pe parcursul procesului de evaluare;
- d) situația în care ofertantul individual/ofertantul asociat/candidatul/subcontractantul propus/terțul susținător are drept membri în cadrul consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare și/sau are acționari ori asociați semnificativi persoane care sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire;
- e) situația în care ofertantul/candidatul a nominalizat printre principalele persoane desemnate pentru executarea contractului persoane care sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire.

Prin acționar sau asociat semnificativ se înțelege persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă deținătorului cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

De asemenea, poate fi considerat conflict de interese situația în care ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție (art. 14 din OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare).

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere principiile prevăzute la art. 2 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu completările ulterioare.

8.2 Plăți

Atenție! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (condorm prevederilor Reg. (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 807/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1.305/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv, ale H.G. nr. 226/2015.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare.

Atenție! AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor deschis la trezoreria statului sau la o instituție bancară.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă și atunci când are avizul favorabil din partea AFIR pentru o achiziție.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată. Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de Finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Plata avansului aferent contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului.

Garanția financiară se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR. Garanția financiară este eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă de timp egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente financiar-fiscale până la expirarea duratei de execuție a contractului prevăzut în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta. Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL, în original - 1 exemplar, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie - 1 exemplar) documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR - în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă“ de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform“, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Pentru proiectele aferente Submăsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente Submăsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare. Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului. Beneficiarul va depune la CRFIR Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Declarația de eșalonare a depunerii Cererilor de plată depusă la semnarea Contractului de finanțare.

Rectificarea Declarației de eșalonare se poate realiza de către beneficiar de maxim două ori în perioada de execuție a contractului de finanțare. În situația în care se aprobă prelungirea duratei de execuție peste termenul de 24/36 luni, după caz, beneficiarului I se va mai permite o nouă rectificare în conformitate cu noua perioadă de execuție aprobată.

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de plată distinctă pentru TVA. Dosarul Cererii de plată se depune de beneficiar la CRFIR, în două exemplare pe support de hârtie, la care atașează pe support magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul Cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (Anexă la Contractul de finanțare).

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme. În termen de 5 zile calendaristice de la data efectuării plății de către AFIR, aferente cererii de plată depuse, beneficiarul are obligația de a raporta sumele primite către GAL, conform **Anexei 9 la prezentul Ghid**.

Atenție! Beneficiarii sunt obligați să respecte termenele de depunere a cererii pentru prima tranșă de plată prevăzute de art. 4 din H.G. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul 9. Monitorizarea proiectelor

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.

Precizari referitoare la modificarea Contractului de finanțare :

- Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.
- Beneficiarul va prezenta o Notă explicativă, în cazul solicitării de modificare a contractului de finanțare prin act adițional sau la solicitarea Autorității Contractante.
- În situația în care comuna nu este membră a unei ADI de utilitate publică, înființată pentru asigurarea operării serviciului de apă/apă uzată, iar comuna optează pentru cedarea investiției către Operatorul Regional, cu acordul părților, Operatorul Regional va prelua investiția cu toate obligațiile contractuale ale beneficiarului FEADR.
- În cazul în care, la depunerea proiectului pentru realizarea de investiții în apă/apă uzată intensitatea sprijinului a fost de 100%, iar în perioada de monitorizare se constată că venitul actualizat net (VAN) este mai mare decât 0, atunci va fi calculată și recuperată suma corespunzătoare diferenței dintre intensitatea sprijinului inițial (100%) și intensitatea sprijinului rezultată. În cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate/ false/ incomplete/ expirate/ inexacte/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

Capitolul 10. Informații utile pentru accesarea fondurilor nerambursabile

10.1. Documentele necesare depunerii cererii de finanțare (numerotate conform poziției din cererea de finanțare)

TIP DOCUMENT
- Studiu de Fezabilitate/Documentație de Avizare pentru Lucrări de Intervenții, întocmite, avizate și verificate în condițiile legii și însoțite de toate studiile, expertizele, avizele și acordurile specifice fiecărui tip de investiție, conform reglementărilor legale în vigoare.
- Certificat de Urbanism, completat și eliberat conform reglementărilor legale în vigoare și aflate în termenul de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare
Pentru comune și ADI - Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al UAT-ului/UAT-urilor, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României. Și - Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor și / sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public sau detalierii poziției globale existente sau clasificării unor drumuri neclasificate, cu respectarea prevederilor Art. 115 alin (7) din Legea nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a administrației publice locale, adică să fi fost supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii sau - Avizul administratorului terenului aparținând domeniului public, altul decât cel administrat de primarie (dacă este cazul) - Pentru ONG-uri și Societăți comerciale Documente doveditoare pentru ONG-uri privind dreptul de proprietate/administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări, conform cererii de finanțare
- Avizul de conformitate al Operatorului Regional (dacă este cazul).
- Aviz de amplasament sau Aviz de racordare eliberat de sucursale ale ANRE, privind investiții asupra rețelei de joasă tensiune sau asupra rețelei publice de iluminat, (dacă este cazul)
- Hotărârea Consiliului Local pentru implementarea proiectului, cu referire la următoarele puncte (obligatorii): <ul style="list-style-type: none">
• necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al investiției;
• lucrările vor fi prevăzute în bugetul/bugetele local/e pentru perioada de realizare a investiției în cazul obținerii finanțării;
• angajamentul de a suporta cheltuielile de mentenanță a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;
• numărul de locuitori deserviți de proiect;
• caracteristici tehnice (lungimi, arii, volume, capacități etc.);
• agenții economici deserviți direct de investiție (dacă este cazul, număr și denumire);
• nominalizarea reprezentantului legal al comunei/orasului pentru relația cu GAL/AFIR în derularea proiectului. Sau - Hotărârea AGA a ONG, persoanelor juridice private, asociațiilor acestora, sau parteneriate diverse cu referire la aceleași puncte obligatorii (excepție punctul 2)
- Certificatul de înregistrare fiscală
- Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor

-Actul de înființare și statutul ADI/ONG/SC
-Declarația pe propria răspundere din care să reiasă că după realizarea investiției din patrimoniul cultural de clasă B, aceasta va fi înscrisă într-o rețea de promovare turistică (formular liber) și - Avizul emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, respectiv Direcțiile Județene pentru Cultura pe raza cărora sunt amplasate obiectivele, conform Legii 422/2001 privind protejerea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme faptul că obiectivul propus spre finanțare face parte din patrimoniul cultural de interes local - grupa B și că se poate interveni asupra lui (documentația este adecvată) și - Dovada eliberată de Muzeul județean, prin care se certifică verificarea documentară și pe teren, dacă este cazul, asupra unor intervenții antropice cu caracter arheologic în perimetrul aferent proiectului cultural propus pentru finanțare nerambursabilă (OG 43/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare)
- Notificare privind conformitatea proiectului cu condițiile de igienă și sănătate publică sau - Notificare că investiția nu face obiectul evaluării condițiilor de igienă și sănătate publică, dacă este cazul.
- Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant (va cuprinde amplasamentul, obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costurile și stadiul proiectului, perioada derulării contractului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2007, pentru aceleași tipuri de investiții.
-Autorizația de funcționare pentru infrastructura de apă uzată în cazul proiectelor care vizează înființarea, extinderea sau modernizarea infrastructurii de apă: sau - Autorizația de funcționare a infrastructurii existente de apă/apă uzată în cazul extinderii infrastructurii apă /apă uzată. - Programul de măsuri dispus de autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei/ apei epurate în cazul în care autorizația de exploatare este suspendată. sau - Procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor și Documentele care atestă că beneficiarul a solicitat organelor competente în domeniu emiterea autorizațiilor de funcționare (dacă este cazul)
- Notificare, care să certifice conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și că prin realizarea investiției în conformitate cu proiectul verificat de DSVSA județeană, construcția va fi în concordanță cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor, dacă este cazul.
-Extrasul din strategie, care confirmă dacă investiția este în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională / regională / județeană / locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții precum și copia hotărârii de aprobare a strategiei.
- Copia Documentului de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.
- Declarație pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului de raportare a platilor efectuate de către AFIR aferente proiectului, către GAL DELTA DUNARII
- Alte documente justificative (Se vor specifica după caz)
-Cod unic de înregistrare a beneficiarului la APIA

10.2 Lista formularelor disponibile

- Cererea de Finanțare - **Anexa 1**;
- Studiul de fezabilitate sau memoriu justificativ - **Anexa 2**;
- Model contract de Finanțare - **Anexa 3**;
- Recomandări analiza cost-beneficiu - **Anexa 4**;
- Rezultate finale recensământ populație 2011- **Anexa 5**;

- Lista localităților cu proiecte de investiții în apă neconforme (în pericol de infringement) - **Anexa 6.1**;
- Lista aglomerărilor cu proiecte cu investiții în apa uzată neconforme (în pericol de infringement) - **Anexa 6.2**;
- Model hotărâre de Consiliu Local privind implementarea proiectului - **Anexa 7** (pentru societățile comerciale și ONG-uri, hotărârile AGA vor respecta art. 1-7 din modelul HCL - **Anexa 7**);
- Fișa măsurii - **Anexa 8**;
- Procedura evaluare - **Anexa 9**;
- Declarație raportare plăți către GAL - **Anexa 10**;
- Fișa generală de evaluare CES-M6;
- Formular vizită teren VT-M6;
- Formular informații suplimentare IS-M6;
- Formular de verificare a conformității dosarului cererii de plată DCP-M6;

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

Cererea de Finanțare - Anexa 1 (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înainteaază GAL în vederea obținerii finanțării); <http://www.gal-deltadunarii.ro>

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

Cererea de Plată pentru avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului); [link www.afir.info](http://www.afir.info)

Cererea de Plată (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc); <http://www.afir.info>

Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată); <http://www.afir.info>

Declarații de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute); <http://www.afir.info>

Raportul de execuție (document care prevede realizările fizice și cele financiare); <http://www.afir.info>

Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă); <http://www.afir.info>

Actele normative utile (Informații utile - Acte normative - Legislație specifică FEADR); <http://www.afir.info>

De asemenea, în pagina de internet a GAL, <http://www.gal-deltadunarii.ro> puteți consulta și descărca: **Fișa Măsurii (Investiții prin SDL Măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare”)**;

10.3 GAL Delta Dunării în sprijinul dumneavoastră

Fiecare cetățean din teritoriul GAL Delta Dunării, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul SDL 2014-2020, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală. GAL Delta Dunării” **vă stă la dispoziție de luni până vineri**

între orele 9:00 și 17:00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a măsurii 6/6B, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea SDL. Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Experții GAL nu acordă consultanță privind realizarea proiectului. Echipa GAL vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a GAL-ului.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea proiectelor, nu ezitați să vă adresați în scris GAL-ului, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare. Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin GAL, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să formulați întrebări către GAL.

10.4 Dictionar de termeni și condiții

- **Asociație de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)** - structură de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate în condițiile legii de unitățile administrativ teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte pentru dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice (Legea Administrației publice locale nr.215/2001).
- **Agglomerare umană** - zonă în care populația și/sau activitățile economice sunt sufficient de concentrate pentru a face posibile colectarea apelor uzate și dirijarea lor spre o stație de epurare sau spre un punct final de evacuare, calculată în locuitori echivalenți, care poate cuprinde mai multe unități administrativ-teritoriale sau doar o parte a acestora, în corelare cu prevederile din master planul județean/zonal pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare;
- **Beneficiar** - persoană juridică / ONG care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- **Cerere de Finanțare** - solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- **Cofinanțare publică** - fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
- **Derulare proiect** - totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.
- **Dosarul cererii de finanțare** - cererea de finanțare împreună cu documentele anexate.
- **Drum modernizat** - Drumul care are partea carosabilă acoperită cu una din următoarele categorii de îmbrăcăminți: beton-ciment, asfaltice de tip greu și mijlociu;
- **Eligibilitate** - îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- **Evaluare** - acțiune procedurală prin care documentația ce însoțește cererea de finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- **Extindere apă** - utilizarea de către rețeaua din proiect a unor elemente din cadrul rețelelor apă existente (ex: gospodării de apă, rezervoare, stații de tratare, stații de pompare, rețele de alimentare cu apă, etc.).

- **Extindere apă uzată** - utilizarea de către rețeaua din proiect a unor elemente din cadrul rețelelor de apă uzată existente (ex: stații de epurare, bazine de decantare, aerare, rețele de apă uzată, etc.).
- **Fișa măsurii** - document ce descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipurile de investiție, categoriile de beneficiari eligibili și tipul sprijinului;
- **Fonduri nerambursabile** - fonduri acordate unei persoane juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a sub-măsurii și care nu trebuie returnate - singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;
- **Implementare proiect** - totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
- **Modernizare** - cuprinde lucrările de construcții-montaj și instalații privind reabilitarea infrastructurii și/sau consolidarea construcțiilor, reutilizarea/dotarea, extinderea (dacă este cazul) aparținând tipurilor de investiții derulate prin măsură, care se realizează pe amplasamentele existente, fără modificarea destinației / funcționalității inițiale.
- **Modernizare drum** - reprezintă amenajarea complexă a unui drum existent, prin sistematizarea elementelor geometrice și aplicarea unei îmbrăcămînți moderne în cadrul unui sistem rutier dimensionat conform reglementărilor tehnice în vigoare.
- **Măsura** - definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile);
- **Master plan județean/zonal** - document de politici publice care stabilește strategia de furnizare/prestare și dezvoltare a serviciului, planul de investiții pe termen scurt, mediu și lung privind înființarea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare dintr-un județ/zonă.
- **Operator/operator regional al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare** - operatorul regional definit conform art. 2 lit. g) și h) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu completările ulterioare, care are dreptul exclusiv de a furniza/presta serviciul în aria de operare stabilită prin contractul de delegare a gestiunii serviciului;
- **Politica Agricolă Comună (PAC)** - set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizări comune de piață;
- **Proiect generator de venit** - orice operațiune care implică o investiție într-o infrastructură a cărei utilizare este supusă unor redevențe suportate direct de utilizatori sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.
- **Reprezentantul legal** - persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare.
- **Solicitant** - persoană juridică / ONG, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- **Valoare eligibilă a proiectului** - suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
- **Valoarea neeligibilă a proiectului** - reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și / sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;
- **Valoare totală a proiectului** - suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- **Zi** - zi lucratoare, dacă nu se precizează altfel;

10.5 Abrevieri

- **PNDR** - Programul Național de Dezvoltare Rurală;
- **FEADR** - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;
- **MADR** - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- **DGDR - AM PNDR** - Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;
- **AFIR** - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
- **DATLIN** - Direcția Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR;
- **OJFIR** - Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);
- **CRFIR** - Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
- **CDRJ** - Compartiment de Dezvoltare Rurală Județean
- **CS** - Comitet de selecție
- **DI** - Domeniu de intervenție
- **DLINRNDR** - Direcția LEADER, Investiții Neagricole și RNDR
- **GAL** - Grup de Acțiune Locală
- **SDL** - Strategia de Dezvoltare Locală;
- **SL** - Serviciul LEADER din cadrul Direcției Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR;
- **SLIN - CRFIR** - Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
- **SLIN - OJFIR** - Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
- **CE SLIN - CRFIR/OJFIR** - Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
- **CI SLIN - CRFIR/OJFIR** - Compartimentul Implementare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
- **OG** - Ordonanța Guvernului
- **OUG** - Ordonanța de urgență a Guvernului
- **UAT** - Unitate Administrativ Teritorială
- **HCL** - Hotărâre a Consiliului Local
- **DALI** - Documentația de avizare a lucrărilor de intervenții
- **MJ** - Memoriu justificativ
- **SF** - Studiu de fezabilitate